אוהב ישראל — ויצא

וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך. נראה לפרש ע"פ מה ששמעתי מן המ"מ דק"ק זלאטשוב פי' הפסוק ויתן לו אברהם מעשר מכל דהיינו שנתן אברהם המעשר מן מספר כל והוא אות ה' ע"כ. והנה כתיב וימצא מאה שערים וכבר פירשנו בפ' תולדות דהיינו חמשים שערי בינה עילאין וחמשים שערי בינה תתאין וזהו וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך דהיינו שנזכר בכאן כ"ל ול"ך והוא מספר מאה בחי' נ' ש"ב עילאין ונ' ש"ב תתאין ולכך עשר אעשרנו לך. ר"ל מעשר מן כ"ל ול"ך. ה' עילאה וה' תתאה:

וישכב במקום ההוא וגו' ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי. י"ל כי אותן י"ד שנים שהיה נטמן בבהמ"ד של שם ועבר לא שכב יעקב רק היה לומד ועבד את השי"ת בלמודו. אבל בשינה לא היה יודע שאפשר לעבוד את הש"י וכאשר בא אל המקום ההוא. וישכב ויחלום וגו' אז ראה יעקב אע"ה אשר בשינה ג"כ יכולת לעבוד את הש"י וזהו ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה. פי' רואה אנכי היום שיש ה' ג"כ בשינה ויכולים לעבוד את עבוה"ק בשינה. ואנכי לא ידעתי פי' מזה לא ידעתי עד הנה. והבן:

במדרש ויאמר שלחני וגו'. ר' מאיר אומר מי גדול השומר או הנשמר מן מה דכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך הוי הנשמר גדול. ר' יהודה אומר מי גדול הנושא או הנישא מן מה דכתיב על כפים ישאונך הוי הנישא גדול ר' שמעון אומר מן מה דכתיב ויאמר שלחני. הוי המשלח גדול מן המשתלח עכ"ל. והנה להבין מהות החילוק ביניהם נראה כי דברו בכאן נגד ג' כיתות צדיקים הא' הוא כי יש צדיק העובד את הש"י בבחי' נפש דהיינו שהוא משתוקק כ"כ לאהבת הבורא ב"ה וב"ש עד שהוא מואס בכל תאוות העוה"ז ומוסר נפשו אליו ית"ש. ומהצדיק הזה דיבר ר"מ ואומר שהוא יותר גדול מן המלאכים בבחי' שהם משמרים אותו ויש צדיק שהוא עובד את השי"ת כמש"ה רוח ה' דיבר בי ומלתו על לשוני. ומהצדיק הזה דיבר ר' יהודה. ואמר שהוא יותר גדול מן המלאכים בבחי' שהם נושאים אותו. ועוד יש צדיק העובד את השי"ת בבחי' נשמה כמש"ה ונשמת שדי תבינם ונגד הצדיק הזה אמר ר' שמעון שהוא יותר גדול מן המלאכים בבחי' הזאת שהוא המשלח והבן: